

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

VBS DE KLEINE REUS TE ALKEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 16121

Instelling VBS De Kleine Reus
Parkstraat 11 - 3570 ALKEN

Beleidsverantwoordelijke Tim FORIER

Telefoonnummer 011 31 57 67

E-mail directie@basisschooldekleinereus.be

Website www.basisschooldekleinereus.be

Bestuur Vzw Vrije Gesubs. Basisschool Terkoest
Populierenlaan 23 - 3570 ALKEN

Centrum voor leerlingenbegeleiding Vrij CLB Limburg afdeling Hasselt
Jan Palfijnlaan 2 - 3500 HASSELT

Start- en einddatum doorlichting 16/10/2023 - 19/10/2023

Inspectieteam Ann VANANROYE
Ilse PAULISSEN
Hilde SCHOOFS

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	9
4.2	Nederlands in de lagere afdeling	10
5	Respecteert de school de regelgeving?	11
6	Samenvatting	12
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	12
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	13
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	13
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	14
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	15

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Parkstraat 11 - 3570 ALKEN.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid VOLGENS DE VERWACHTING	De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. Ze legt in haar schoolvisie de nadruk op vier pijlers: talent, 'leer'kracht, leven op de planeet en samen. Ze betrok verschillende participanten bij de ontwikkeling van deze visie. Die visie is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. Ze vindt breed en zichtbaar ingang in de schoolwerking. De school stimuleert de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de visie te realiseren en organiseert daarvoor gerichte initiatieven zoals het jaarthema 'Samen varen we vooruit!'. De school stuurt haar visie bij waar nodig. De school heeft een visie op leerlingenbegeleiding op basis van het zorgcontinuüm en de vier begeleidingsdomeinen. Het vormt nog een groeikans voor de school om voor het gelijkeonderwijskansenbeleid streefdoelen te bepalen en daaraan concrete acties en een tijdspad te koppelen.
Onderwijskundig beleid VOLGENS DE VERWACHTING	De school geeft het onderwijskundig beleid vorm aan de hand van doelgerichte maatregelen en afspraken op schoolniveau, deelteamniveau en individueel niveau. Deze afspraken hebben een eerder informeel karakter wat de opvolging bemoeilijkt. Er zijn transparante afspraken voor de leerlingenbegeleiding. Zo beschikt de school over een systeem om het cyclisch proces van haar leerlingenbegeleiding te ondersteunen. Het vormt nog een aandachtspunt om de functionaliteit en de efficiëntie van het in kaart brengen van de totaliteit van het hulpverleningsproces te versterken. De school ondersteunt de teamleden en stimuleert professionalisering op basis van behoeften en noden.
Cyclische evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school evalueert een aantal relevante aspecten van de schoolwerking. Ze heeft daarbij nog in mindere mate aandacht voor de effecten van ondernomen acties. De evaluatie is weinig systematisch en cyclisch. Zo bouwen opeenvolgende evaluaties in beperkte mate verder op elkaar. Een grondige analyse van alle beschikbare en bijkomende data, kan de school helpen om zich een scherper beeld te vormen van prioritair aan te pakken aspecten die de onderwijskwaliteit en de leerlingenbegeleiding kunnen verbeteren.
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING	De school evalueert haar kwaliteit doelgericht op basis van diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Ze betreft bij haar evaluaties relevante partners. Ze benut bij haar evaluaties de resultaten bij de leerlingen. De manier waarop ze omgaat met de resultaten van de gevalideerde toetsen illustreert dit. De evaluaties zijn betrouwbaar.

Borgen en bijsturen De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten, maar dat
BENADERT DE zicht is onvolledig. Ze bewaart en verspreidt niet altijd wat goed is. Ze
VERWACHTING neemt een aantal waardevolle initiatieven om haar werking vanuit de
evaluaties bij te stellen. Zo werkte het team een actieplan op
schoolniveau uit naar aanleiding van de resultaten van een taalscreening
bij de vijfjarige kleuters. Deze werkwijze kan een hefboom zijn voor de
verdere werking.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

Onderwijs en begeleiding op maat VOLGENS DE VERWACHTING	Voor iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften hanteren de leraren een cyclische aanpak als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze vormen zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de kleuter. De leraren spelen gericht in op de onderwijsbehoeften van de kleuter en stemmen in overleg het onderwijsleerproces en de evaluatie erop af. Het formuleren van een concrete zorgvraag en passende doelen en acties (wie doet wat?) vormen een uitdaging, als ook het overzichtelijk en functioneel in kaart brengen van de totaliteit van het hulpverleningsproces. De gerichte opvolging van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen een groeikans.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De aanpak is geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend. Ze slagen erin om een krachtige leeromgeving te creëren met ruimte om te exploreren en te experimenteren. Ze hanteren diverse werk- en groeieringsvormen die kleuters aanzetten tot samenwerking en interactie. De leraren hanteren een denkstimulerende vraagstelling die de kleuters uitnodigt om hun handelen en denken te verwoorden. De rijke, uitdagende hoekenverrijking in functie van het lopende thema streeft een grote betrokkenheid na en biedt ruime kansen om zelfontdekkend te leren. Binnen de hoekenwerking is de aandacht voor ontluikende geletterdheid en gecijferdheid sterk. De leraren besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden. De leraren maximaliseren de tijd om te leren en ontwikkelen.
Effectieve feedback VOLGENS DE VERWACHTING	Vanuit een positieve kijk geven de leraren geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de kleuters in het leer- en ontwikkelingsproces. Vooral tijdens het meespelen en het begeleiden in kleinere groepen gaat daar gerichte aandacht naar uit. Daarbij vertrekken de leraren vanuit de doelen en de leerervaringen van de kleuters. De feedback is zowel op het product als op het proces en de zelfregulatie gericht. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Een verkenning van de diverse vormen van effectieve feedback op schoolniveau kan het onderwijsleerproces nog krachtiger en doelbewuster aansturen.

**Leerlingenevaluatie
VOLGENS DE VERWACHTING** De observatie en evaluatie sporen met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod en zijn gericht op de harmonische vorming van de kleuters. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, betrouwbaar, fair en breed. De leraren zijn zoekende naar een transparant en efficiënt registratiesysteem dat over de jaren heen de ontwikkeling van de kleuters doelgericht weergeeft.

4.2 Nederlands in de lagere afdeling

**Onderwijs en begeleiding op maat
VOLGENS DE VERWACHTING** Voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften hanteren de leraren een cyclische aanpak als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. De leraren vormen zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerling. Ze spelen gericht in op de onderwijsbehoeften van de leerling en stemmen in overleg het onderwijsleerproces en de leerlingenevaluatie erop af. Het vormt een aandachtspunt om een concrete zorgvraag en passende doelen en acties te formuleren. De opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen een groeikans.

**Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak
BENADERT DE VERWACHTING** De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. De aanpak is geleidelijk en taalontwikkellend. Afhankelijk van leraar tot leraar worden er kansen geboden om een activerend en betekenisvol aanbod te voorzien. Ook de ruimte voor interactie en samenwerking is leraargebonden. De aandacht voor metacognitieve vaardigheden is groeiende. De leraren trachten de tijd om te leren efficiënt te benutten al vormt het evenwicht tussen de verschillende domeinen nog een werkpunt.

**Effectieve feedback
VOLGENS DE VERWACHTING** De leraren geven geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is vooral gericht op het product. Procesgerichte feedback en feedback op de zelfregulatie vormen een ontwikkelkans. Het schoolteam heeft hierin de eerste verkennende stappen gezet. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen

**Leerlingenevaluatie
BENADERT DE VERWACHTING** De observatie en evaluatie sporen beperkt met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De observatie en evaluatie zijn ingebed in het onderwijsleerproces. Het hanteren van objectieve beoordelingscriteria voor moeilijk meetbare domeinen zoals spreken kan zorgen voor een meer transparante, betrouwbare en faire evaluatie. De leerlingen betrekken bij de evaluatie komt nog in mindere mate voor.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

Er werden geen inbreuken vastgesteld.

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	●
Onderwijskundig beleid	●
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	●
Borgen en bijsturen	◆

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	Nederlands in de lagere afdeling
Onderwijs en begeleiding op maat	●	●
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	●	◆
Effectieve feedback	●	●
Leerlingenevaluatie	●	◆

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling. De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor Nederlands in de lagere afdeling.

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak voor Nederlands in de lagere afdeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot leerlingenevaluatie voor Nederlands in de lagere afdeling.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF MET WERKPUNTEN
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: POSITIEF